ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 9.7.2026 г.
COM(2026) 353 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Прилагане на правилата за конкуренция на ЕС по отношение на селскостопанския сектор

1. Въведение

С Регламент (ЕС) № 1308/2013 за общата организация на пазарите (ООП)[1] се определят условията за търговия със селскостопански продукти на вътрешния пазар. Той е неразделна част от общата селскостопанска политика (ОСП) и предвижда хармонизирани пазарни и търговски технически правила, като по този начин гарантира пазарната ориентация на селскостопанския сектор на ЕС. Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) предоставя специален статут на селскостопанския сектор, така че правилата за конкуренция, приложими за селскостопанските продукти, да бъдат съобразени със специфичните характеристики на сектора (включително разпокъсаността на селскостопанския сектор (сравнение с концентрацията на участници нагоре и надолу по веригата за доставки на селскостопански хранителни продукти), дългите производствени цикли и значителната нестабилност, предизвикана от климатични и природни фактори), като се вземат предвид целите на ОСП. Европейската комисия (Комисията) представя настоящия доклад на Европейския парламент и на Съвета съгласно член 225, буква г) от Регламента за ООП. В съответствие с тази разпоредба в настоящия доклад се посочва как правилата за конкуренция, определени в ООП, се прилагат[2] за селскостопанския сектор във всички държави членки[3].

Докладът обхваща периода от юли 2017 г. до юли 2025 г. по отношение на изключенията от правилата за конкуренция в ООП и описанието на антитръстовите разследвания[4].

---

[1] Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671).

[2] Прилагането на изключенията от член 101, параграф 1 от ДФЕС се основава на самооценка от страна на производителите, които следователно не трябва да я докладват на Комисията. Поради това настоящият доклад се основава предимно на официални искания за становища, подадени до Комисията, жалби и служебни разследвания на националните органи за защита на конкуренцията и доклади на държавите членки.

[3] Селскостопанският сектор обхваща продуктите, изброени в член 1, параграф 2 от Регламента за ООП и приложение I към същия регламент.

[4] Предишен доклад: *Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на правилата за конкуренция на Съюза по отношение на селскостопанския сектор*, COM (2018) 706 final и Работен документ на службите на Комисията, придружаващ Доклада на Комисията до Европейския парламент

Докладът трябва да бъде разгледан, като се вземе предвид по-широкият икономически и политически контекст през съответния период. По това време селскостопанският сектор на Европа беше изправен пред редица значителни икономически и санитарни кризи, като пандемията от COVID-19, агресивната война на Русия срещу Украйна, рязкото покачване на разходите за енергия и торове, екстремните метеорологични явления и продължаващите санитарни заплахи, като например болестите по животните, в отговор на които Комисията предприе решителни действия[5].

През 2024 г. в рамките на стратегическия диалог относно бъдещето на селското стопанство в ЕС[6] (стратегическия диалог) беше препоръчано Комисията и държавите членки да насърчават инициативи за сътрудничество между земеделските стопани и други участници във веригата на доставки в съответствие с член 210а от Регламента за ООП, за да се възнаграждават земеделските стопани за техните усилия и инвестиции за устойчивост. В рамките на стратегическия диалог Комисията и държавите членки също така бяха призовани „да се въздържат от прекомерна намеса на пазара, която ограничава конкуренцията“ при справянето с предизвикателствата, пред които са изправени земеделските стопани в ЕС.

През декември 2024 г. Комисията предложи мерки за укрепване на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни и за възстановяване на доверието във веригата между участниците в нея, включително предложения, свързани с правилата за конкуренция в селското стопанство[7].

2. Прилагането на правилата за конкуренция, определени в ООП, по отношение на селскостопанския сектор във всички държави членки

В ДФЕС се предоставя специален статут на селскостопанския сектор. Съгласно член 42 от ДФЕС правилата за конкуренция на ЕС се прилагат по отношение на производството и

и Съвета — Прилагане на правилата за конкуренция на Съюза по отношение на селскостопанския сектор, SWD (2018) 450 final.

[5] Специален доклад: Гарантиране на доставките на храни по време на кризата с COVID-19..

[6] Стратегически диалог за бъдещето на селското стопанство в ЕС.

[7] *Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013, (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 по отношение на укрепването на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни*, COM(2024) 577 final.

търговията със селскостопански продукти само доколкото това е решено от Европейския парламент и Съвета в рамките на член 43, параграф 2 от ДФЕС и като се вземат предвид петте цели на ОСП, посочени в член 39 от ДФЕС. Съдът на Европейския съюз призна предимството на ОСП пред целите на ДФЕС в областта на конкуренцията[8]. Той също така признава, че поддържането на ефективна конкуренция е една от целите на ОСП и общата организация на пазарите[9].

Съгласно член 42 и член 43, параграф 2 от ДФЕС ООП установява специфични за селското стопанство изключения от прилагането на член 101, параграф 1 от ДФЕС. Тези изключения, очертани в доклада на Комисията от 2018 г., включват общи изключения, които могат да бъдат хоризонтални (за решения, споразумения или съгласувани практики на земеделски стопани или производители, или асоциации на земеделски стопани и организации на производители (ОП) (членове 152 и 209), или вертикални (за споразумения, решения или съгласувани практики на признати междубраншови организации (МБО) (член 210), или както хоризонтални (сключени между действителни или потенциални конкуренти на едно и също равнище от веригата (например земеделски стопани)), така и вертикални (ако са сключени между участници, извършващи дейност на различни равнища от веригата (например земеделски стопани, сключили споразумение с преработватели) (член 210а). Докладът обхваща също така изключенията за колективни преговори в сектора на млякото (член 149), изключванията в случай на сериозни дисбаланси на пазарите (член 222) и изключванията, свързани с управлението на предлагането за конкретни продукти и сектори (членове 166а,-167—167а).

2.1 Хоризонтално сътрудничество (членове 209, 149 и 152 от Регламента за ООП)

Член 209 от Регламента за ООП

[8]Решение от 29 октомври 1980 г., *Maizena*, 139/79, EU:C:1980:250, точка 23, решение от 5 октомври 1994 г., *Германия / Съвет*, C-280/93, EU: C: 1994: 367, точка 61; Решение от 19 септември 2013 г., *Panellionios Szdesmos Viomichanion Metapoiisis Paknou,* C-373/11, EU: C: 201: 567, точка 39, и наскоро припомнено в решение от 14 ноември 2017 г., *APVE и други,* C671/15,EU:C:2017:860, точка 37.

[9]Решение от 9 септември 2003 г., *Milk Marque и National Farmers'Union,* C-137/00, ECLI:EU:C:2003:429, точка 57, решение от 14 ноември 2017 г.,, *APVE и други,* C671/15,EU:C:2017:860, точки 37 и 48.

В член 209 се предвижда, че член 101, параграф 1 от ДФЕС не се прилага за споразуменията, решенията и съгласуваните практики на земеделските стопани, асоциациите на земеделски стопани, признати ОП или признати асоциации на ОП (АОП), които се отнасят до производството или продажбата на селскостопански продукти или използването на общи съоръжения за съхранение, обработка или преработка на селскостопански продукти, освен ако по този начин се застрашава постигането на целите, залегнали в член 39 от ДФЕС.

Споразуменията, решенията и съгласуваните практики, които отговарят на условията на член 209, не са забранени и не се изисква предварително решение за тяхното разрешаване. Съответните оператори обаче могат да поискат становище от Комисията относно съвместимостта на тези споразумения, решения или съгласувани практики с целите на ОСП.

Досега Комисията е разгледала едно искане за становище съгласно член 209. Това се случи през 2020 г., когато тя даде положително становище по искането, подадено от Испанската асоциация на земеделските кооперации, *Cooperativas agro-alimentarias* (CAA), относно съвместимостта с целите на ОСП на механизъм за стабилизиране на испанския пазар на маслиново масло[10] чрез съхранение на такова масло на доброволна основа.

Механизмът се отнасяше до следните категории маслиново масло, произведено от кооператорите от стопанства, членове на асоциацията: необработено маслиново масло „Extra virgin“, необработено (Virgin) маслиново масло и маслиново масло за осветление. Секторът е изправен пред силни годишни колебания в производството поради биологичните цикли на маслиновите дървета и метеорологичните условия. Това води до периоди на свръхпредлагане или недостиг, което води до силна волатилност на цените и финансова нестабилност за производителите.

Поради това кооператорите от стопанства, членове на асоциацията, предложиха определена част от излишния обем маслиново масло да се съхранява за ограничен период от време. Целта беше да се постигне по-добър баланс между търсенето и предлагането, който би могъл да подпомогне доходите на земеделските стопани. Участието в механизма остава

[10] За становището на Комисията: Становища относно съвместимостта — Европейска комисия.

доброволно и Комисията установи, че споразуменията между САА и кооперациите, участващи в механизма, са съвместими с постигането на целите на ОСП и не водят до изключване на конкуренцията.

Отделно от това, през 2019 г. националният орган за защита на конкуренцията (НОЗК) на Дания разследва поредица от споразумения между производителите на биологични яйца и центровете за опаковане на яйца, насочени към адаптиране на производството към търсенето, определено от опаковчиците, като същевременно между тях се поддържат изключителни отношения във връзка с доставките. В крайна сметка целта на споразуменията е била да се поддържа по-висока цена за тези производители на яйца, без да се определя конкретно ценово равнище. НОЗК разгледа дали споразуменията биха могли да изпълнят условията на член 209 от Регламента за ООП. Въз основа на наличната информация НОЗК не откри основания за продължаване на разследването и го приключи без решение през 2020 г.

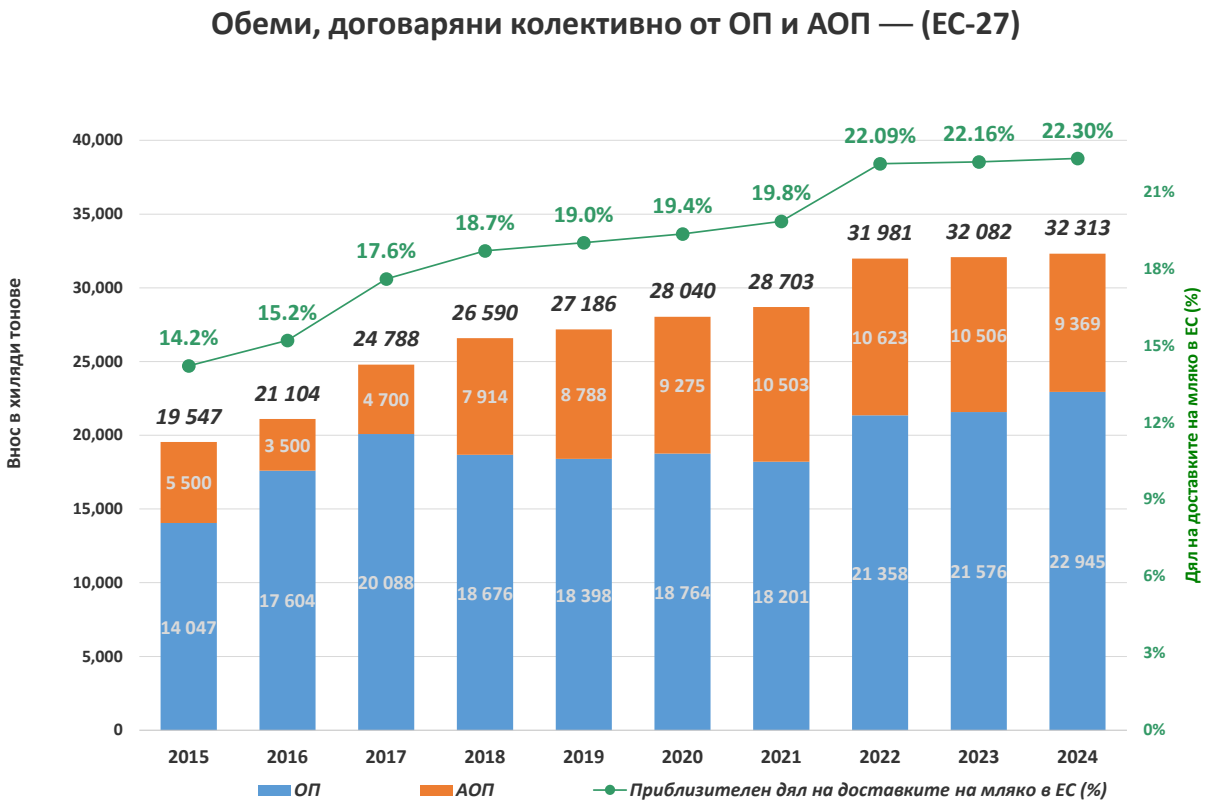
Член 149 от Регламента за ООП

Съгласно член 149 от Регламента за ООП призната ОП или призната АОП може колективно да договаря договори за доставка на сурово мляко от името на земеделските стопани, които са нейни членове, за цялата или част от общата им продукция.

Девет държави членки[11] докладваха за доставки на сурово мляко през 2024 г. по договори, колективно договорени в съответствие с тази разпоредба. Обемът, договорен колективно от признати ОП и признати АОП, възлиза на повече от 32,3 милиона тона, което съответства на приблизително 22 % от общите доставки на мляко в ЕС през 2024 г. В Чешката република 78 % от годишния обмен събрано мляко е договорен колективно, 48 % в Германия и 49 % във Франция.

[11] BE, BG, CZ, DE, ES, FR, NL, SK, FI.

От 2018 г. насам процентът на доставките на мляко в ЕС, договорени колективно съгласно член 149 от Регламента за ООП[12], се е увеличил от 18,7 % през 2018 г. на 22,2 % през 2024 г.[13]

Член 152, параграф 1а от Регламента за ООП

В член 152, параграф 1а се предвижда явно изключване от член 101, параграф 1 от ДФЕС за призната ОП или призната АОП, която планира производството, оптимизира производствените разходи, пуска на пазара и договаря договори за доставка на

[12] Увеличаването на колективните преговори се дължи на нарастването на броя на ОП/АОП и на успеха на самия механизъм.

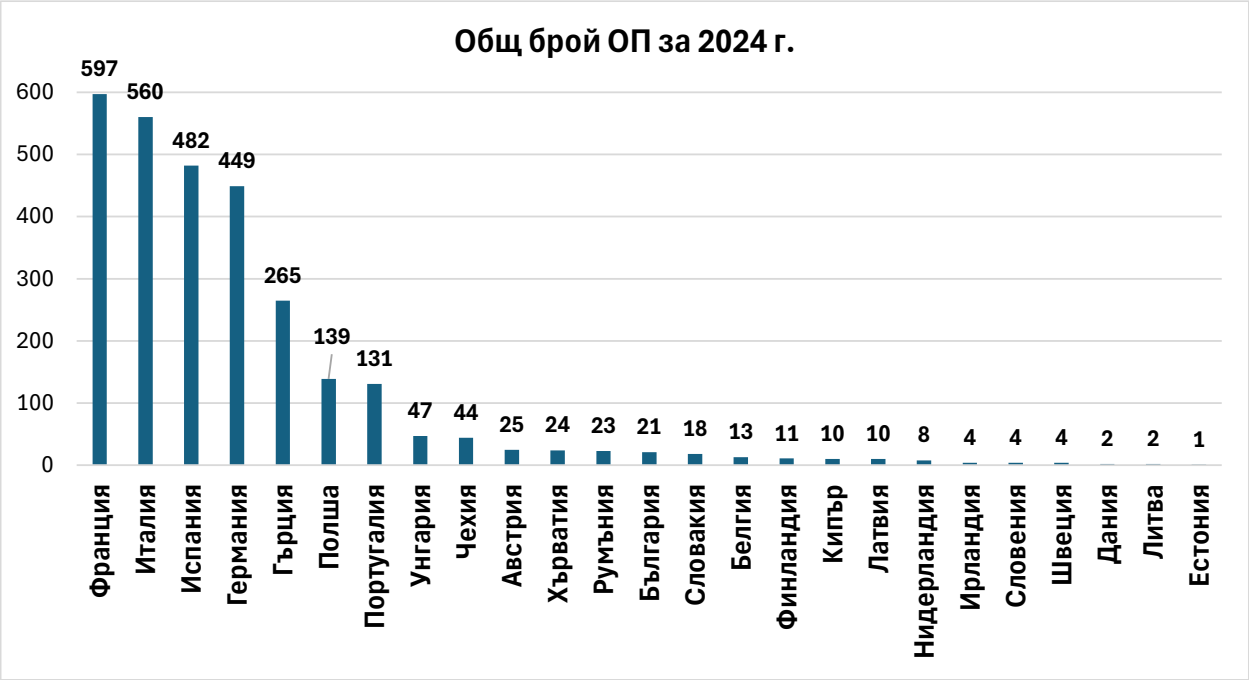
[13] Въз основа на нотификация от държавите членки съгласно член 3, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 511/2012 на Комисията от 15 юни 2012 г. относно нотификациите, отнасящи се до организациите на производители и междубраншовите организации и до преговорите за сключване на договори и договорните отношения, предвидени в Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета, в сектора на млякото и млечните продукти (ОВ L 156, 16.6.2012 г., стр. 39).

селскостопански продукти от името на своите членове за цялото им общо производство или част от него. За да се възползват от това явно изключване, организациите трябва действително да упражняват икономическа дейност като съвместно съхранение, разпространение, съвместно управление на отпадъците или съвместно популяризиране. Признатите ОП нямат задължение за предварително или *последващо* нотифициране, за да могат да се позовават на тази разпоредба. Приема се, че повечето организации използват тази разпоредба в своите дейности въз основа на самооценка.

През 2024 г. в ЕС е имало 2894 признати ОП и 90 признати АОП[14]. В много сектори ОП не са признати по смисъла на ООП, въпреки че много от тях отговарят на критериите за признаване; те планират производството или пускат на пазара продукти на своите членове и договарят договори за доставка на селскостопански продукти от името на своите членове, без да се ползват от изключвания от правилата за конкуренция[15].

[14] Въз основа на уведомленията, подадени от държавите членки до юни 2025 г. съгласно член 5, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2016/232 на Комисията от 15 декември 2015 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на някои аспекти на сътрудничеството между производителите (ОВ L 044, 19.2.2016 г., стр. 1).

[15] Вж. в тази връзка обяснителната бележка на Комисията относно предложението за непризнатите ОП, публикувано от Съвета: WK 3897/2025 INIT, pdf, Работен документ на службите на Комисията по отношение на укрепване на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни, придружаващ документа „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013, (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 по отношение на укрепването на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни“, COM (2024) 577 final/2.

2.2 Вертикално сътрудничество (членове 210 и 172б от Регламента за ООП)

Член 210 от Регламента за ООП

В член 210 се посочва, че член 101, параграф 1 от ДФЕС не се прилага за споразуменията, решенията и съгласуваните практики на междубраншови организации (МБО), които са необходими за постигане на целите на МБО, посочени в член 157, параграф 1, буква в) от ООП[16], и които не са несъвместими с правилата на ЕС съгласно член 210, параграф 4[17].

Такива споразумения, решения и съгласувани практики, които отговарят на условията на член 210 от ООП, не са забранени и не се изисква предварително решение, разрешаващо тяхното прилагане. Прилагането на изключването се основава на самооценка от страна на въпросните организации. Възможно е обаче да се поиска становище от Комисията относно

[16] Както и подобни цели в секторите на маслините и тютюна.

[17] Тези условия включват, наред с другото, липсата на определяне на цените или разделяне на пазара.

съвместимостта с член 210 на споразуменията, решенията и съгласуваните практики[18]. Понастоящем в ЕС има 134 признати МБО.

От 2018 г. насам Комисията е разгледала четири случая на вертикално сътрудничество по член 210[19]; три от тях се отнасяха до ценови показатели, а един — до пазарни стандарти. Във всички случаи Комисията установи, че мерките могат да бъдат обявени за съвместими с правото на ЕС, тъй като не отговарят на условията на член 210, параграф 4.

Първо, през 2019 г. *Centre national interprofessionnel de l'économie laitière* (CNIEL), призната МБО в сектора на млякото и млечните продукти, предложи[20] създаването на таблица за пазара, включваща 26 икономически показателя, обхващащи аспекти като обем, цена, разходи и маржове на млякото и млечните продукти на различни етапи от веригата на доставки, както и на обсерватория на пазара, съсредоточена върху шест показателя за производствените разходи и себестойността на произвежданото по конвенционален начин, по биологичен начин и планинското мляко.

Второ, през 2021 г. Комисията разгледа мярка, предложена от *Association Interprofessionnelle de la Banane* (AIB), призната МБО в сектора на бананите[21]. Мярката имаше за цел да създаде и разпространи показател за пазара на едро в континентална Франция, за да информира операторите за развитието на цените на бананите, продавани от търговците на едро на търговците на дребно, и за покупките от заведенията за обществено хранене, ресторантите и централните органи за покупки.

---

[18] Член 210 от ООП беше изменен през декември 2021 г. с Регламент (ЕС) 2021/2117, с който бяха въведени промени в предходната процедура, включително премахване на предишната система за предварително уведомяване на Комисията за споразумения, решения и съгласувани практики и предвиждане на възможност за искане на становище.

[19] Три други случая са били предмет на решение на Комисията преди 2018 г. През 2017 г. Комисията установи, че искането, подадено от *Comité national interprofessionnel de la Pomme de Terre* (CNIPT) относно показателите за цените на картофите, е съвместимо с член 210 от ООП: 1f9b4fda-8007-4b9b-9c06-56c7956be36a_fr; през 2015 г. Комисията разгледа подаденото от CNIEL уведомление относно схемите за цените на млякото и не повдигна възражения: a1002532-be97-43c3-ab5e-7a5c023b754c_en; а през 2013 г. Комисията разгледа споразумение относно икономическите показатели за млякото и млечните продукти, представено от CNIEL, и установи, че то е съвместимо с правото на ЕС: 29301f3c-dd63-48a0-aa42-b60fd5845147_fr.

[20] За становището на Комисията: *9160b4d9-6168-4c10-b6a4-314d7849a58b_en.

[21] За становището на Комисията: agriculture.ec.europa.eu/document/download/cab818ee-c187-4a14-8635-a9fda51a9cc9_en?filename=c-2021-1437-commission-decision_en.pdf.

Трето, през същата година Комисията разгледа искането на CNIEL за създаване и разпространение на показател за пазара за четири сирена със защитено наименование за произход (ЗНП) (Cantal, Auvergne blue, Ambert и Saint-Nectaire) и техните съпътстващи продукти (масло и суроватка на прах) в регион Оверн във Франция[22].

И в трите случая целта на пазарните показатели е била да се подобри прозрачността на пазара, като на операторите се предоставя обширна и изчерпателна информация. Обичайно наличните показатели биха намалили информационната асиметрия и волатилността на цените чрез подобряване на разбирането на пазара на всички етапи. По-доброто познаване на пазарните тенденции на свой ред ще даде възможност на операторите по веригата на доставки да вземат по-добре информирани решения за производство и инвестиции.

Накрая, през 2024 г. Комисията разгледа искане за становище относно съвместимостта на мярка за определяне на размера на ябълките по тегло за ябълки, произведени и предназначени за пускане на пазара във Франция[23].

В този случай споразумението беше насочено към постигането на няколко ключови цели съгласно член 157, параграф 1, буква в) от Регламента за ООП. То увеличи знанията и прозрачността на пазара за членовете на тази МБО чрез стандартизиране на пазарните данни, като се използва обща мерна единица, като по този начин се подобри предвидимостта за операторите нагоре по веригата и се опростят отношенията надолу по веригата. Споразумението улесни по-добрата координация при пускането на продукти на пазара чрез приемане на определяне на размера по тегло, което рационализира правилата за предлагане на пазара и намалява несигурността или конфликтите между операторите. В него също така се предвиждат диапазони на размера, съдържащи „припокривания“, като по този начин се дава възможност на операторите да избират сегмента на продажбите, в който желаят да позиционират продуктите си, в съответствие с изискванията на търсенето. Този подход позволи да се премахне несигурността и да се оптимизират продажбите. Той също така подкрепи подобряването на качеството по време на производството и предлагането на пазара чрез намаляване на рисковете, като например натъртване чрез определяне на размера

[22] За становището на Комисията: f033b677-0932-4fee-8b83-85e7a0caa63c_en.

[23] За становището на Комисията: 3e7b4934-d539-41ca-8228-b0a8721b449a_en.

по тегло, като същевременно позволи на операторите да вземат предвид плътността на продуктите и съдържанието на захар, за да се гарантира, че плодовете, пуснати на пазара, са узрели. Споразумението спомогна за намаляване и управление на отпадъците чрез ограничаване на ръчните манипулации по време на закупуването, като по този начин се намалиха влошаването и загубите на продуктите, като същевременно се отговори на очакванията на потребителите.

Член 172б от Регламента за ООП

Съгласно член 172б признатите МБО, извършващи дейност във винарския сектор, могат да предоставят незадължителни показатели за ценови насоки за продажбата на грозде за производството на вина със ЗНП или вина със защитено географско указание (ЗГУ), при условие че тези насоки не премахват конкуренцията в случай на значителна част от въпросните продукти.

Съгласно тази разпоредба не съществува задължение за уведомяване на Комисията за тези мерки и доколкото е известно на Комисията, тази разпоредба все още не е приложена.

2.3 Споразумения за устойчивост (член 210а от Регламента за ООП)

С Регламент (ЕС) 2021/2117[24] в ООП беше въведена нова разпоредба (член 210а), за да се изключат от приложното поле на член 101, параграф 1 от ДФЕС споразуменията между производители или между производители и други оператори във веригата за доставки на селскостопански хранителни продукти (например на равнище преработка или дистрибуция), насочени към постигане на стандарт за устойчивост, по-висок от предвидения в правото на ЕС или националното право. Той влезе в сила през декември 2021 г.

[24] Регламент (ЕС) 2021/2117 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013 за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти, (ЕС) № 1151/2012 относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни, (ЕС) № 251/2014 за определяне, описание, представяне, етикетиране и правна закрила на географските указания на ароматизирани лозаро-винарски продукти и (ЕС) № 228/2013 за определяне на специфични мерки за селското стопанство в най-отдалечените региони на Съюза (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 262).

За да се възползват от това изключване, операторите трябва да се стремят към постигане на по-високи стандарти, които имат за цел да допринесат за: i) опазване на околната среда; ii) намаляване на употребата на пестициди или опасността от антимикробна резистентност; или iii) здравето на животните и хуманното отношение към животните. В тези случаи операторите имат право да сключват споразумения, които иначе биха попаднали в обхвата на член 101, параграф 1 от ДФЕС, при условие че всички ограничения на конкуренцията, за които са се споразумели, са абсолютно необходими за постигане на търсените стандарти за устойчивост.

През декември 2023 г. Комисията прие насоки относно условията за прилагане на член 210а[25]. Те предоставят подробно ръководство относно тълкуването на изключването, както и многобройни примери за потенциални споразумения, които биха попаднали в неговия обхват.

Споразуменията, решенията и съгласуваните практики, които отговарят на условията на член 210а, не са забранени и за тази цел не се изисква предварително решение. Прилагането на изключването се основава на самооценка. Производителите обаче могат да поискат становище от Комисията относно съвместимостта с член 210а на споразуменията, решенията и съгласуваните практики.

През юли 2025 г. Комисията издаде първото си становище съгласно член 210а относно споразумение за устойчивост във френския винарски сектор[26]. Споразумението има за цел да запази настоящото равнище на устойчивост, постигнато във винарския сектор в Окситания чрез прилагането на стандарти за биологично производство и висока екологична стойност ((*haute valeur environnementale*) HVE). В контекста на кризата, засягаща френския пазар на вино, съществува риск производителите на тези по-устойчиви вина да преминат към икономически по-привлекателно конвенционално производство на вино или да напуснат пазара, например чрез националната програма за изкореняване. За да се ограничи този риск, в споразумението се определя незадължителна ориентировъчна цена за

[25] Насоки на Комисията относно изключението от член 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на споразуменията за устойчивост на селскостопанските производители в съответствие с член 210а от Регламент (ЕС) № 1308/2013 (ОВ C 1446, 8.12.2023 г.).

[26] За становището на Комисията: 86f5a339-ee2d-430f-8e29-5fb56770ba14_en.

закупуване на наливно вино на равнище, което покрива разходите, и марж до 20 %. Комисията установи, че споразумението е съвместимо с член 210а.

2.4 Кризисни мерки (член 222 от Регламента за ООП)

В периоди на сериозни дисбаланси на пазарите член 222 позволява на Комисията да приема актове за изпълнение, така че член 101, параграф 1 от ДФЕС да не се прилага за конкретни видове споразумения и решения на земеделските стопани, асоциациите на земеделски стопани, признатите ОП, АОП и МБО, при условие че тези споразумения и решения не нарушават правилното функциониране на вътрешния пазар, насочени са изключително към стабилизирането на засегнатия сектор.

На 22 януари 2024 г. Комисията представи на Европейския парламент и на Съвета отделен доклад[27] относно използването на кризисни мерки, включително приетите съгласно член 222, който обхваща периода от 1 януари 2014 г. до края на 2023 г.

След периода, обхванат от този доклад, не са приемани други мерки съгласно член 222.

2.5 Корекции на предлагането (членове 166а—167—167а от Регламента за ООП)

Член 166а от Регламента за ООП

Член 166а позволява на призната ОП, призната МБО или група производители, свързана с географско указание, да поискат от държава членка да определи задължителни правила за доставка на продукти със ЗНП/ЗГУ. Този член, въведен през 2021 г., заменя предишните разпоредби за сиренето (член 150) и шунката (член 172) и се прилага за всички селскостопански продукти, които се ползват от географски указания.

През периода, за който се отнася настоящият доклад, е имало няколко случая съгласно разпоредбите отпреди 2021 г. или съгласно новите разпоредби, съобщени на Комисията в сектора на млякото и млечните продукти, обхващащи ЗНП или ЗГУ Asiago, Grana Padano и

[27] Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно използването на кризисни мерки, приети съгласно членове 219—222 от Регламента за ООП, COM (2024) 12 final.

Parmigiano Reggiano в Италия и Reblochon, Gruyère, Raclette de Savoie, Tomme de Savoie, Emmental de Savoie, Abondance, Beaufort и Comté във Франция[28].

Бяха въведени правила за гарантиране на добавената стойност на качествените продукти със ЗНП или ЗГУ за два месни продукта (шунка) — Prosciutto di Parma (от 28 декември 2017 г. до декември 2020 г.)[29] и Prosciutto di San Daniele (от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2023 г.)[30]. Правилата и за двата продукта бяха удължени до 2026 г.[31]

Основната цел на мерките е да се адаптира предлагането на съответните продукти със ЗНП/ЗГУ към търсенето. Чрез постоянно наблюдение на производството и развитието на пазара и коригиране на производствените обеми целта е да се предотврати сериозен дисбаланс между търсенето и предлагането, който да доведе до колебания и сериозни последици за цялата верига на доставки. Мерките имат за цел също така да насърчат производството с добавена стойност и да гарантират, че производителите получават справедливо възнаграждение. В същото време е от решаващо значение да се гарантира, че продуктът е наличен на пазара.

Член 167 от Регламента за ООП

Съгласно член 167 държавите членки производителки могат, при определени условия, да определят правила за предлагане на пазара с цел регулиране на предлагането, по-специално чрез решения на признати МБО, за да се подобри и стабилизира функционирането на общия пазар на вина.

---

[28] За Asiago: *NOTIFICA_PIANO_REGOLAZIONE_OFFERTA_FORMAGGIO_ASIAGO_DOP*, за Grana Padano: *Notifica_piano_regolazione_offerta_formaggio_grana_padano_DOP*, за Parmigiano Reggiano: *Регулиране на доставките на Parmigiano Reggiano*, за Reblochon, Gruyère, Raclette de Savoie, Tomme de Savoie, Emmental de Savoie, Abondance, Beaufort и Comté: e8eac044-1136-4a7d-bdfb-95ecc89eb42a_en.

[29] Masaf — *Decreto 28 dicembre 2017*.

[30] Masaf — *Decreto approvazione del piano di regolazione dell'offerta del prosciutto San Daniele DOP* —2021—2023 г.

[31] https://www.prosciuttodiparma.com/wp-content/uploads/2024/01/Piano-di-Regolazione-dellOfferta-2024-2026-29-gennaio.pdf, https://www.regione.fvg.it/rafvg/export/sites/default/RAFVG/economia-imprese/agricoltura-foreste/FOGLIA32/allegati/Piano_Regolazione_Offerta_2024-2026_REV_01.pdf

През 2020 г. Испания уведоми за мярка[32], с която се определя общо правило за ограничаване на максималния добив от реколтата в парцели, предназначени за производство на вино извън обхвата на ЗНП или ЗГУ[33] (18 000 kg/ha за червено вино и 20 000 kg/ha за бяло вино), и се определят възможните употреби на гроздето от по-големи парцели. Тези правила са въведени през 2020 г. като допълнителни разпоредби в испанския указ от 2014 г., с който се прилага член 167[34] в общ план.

Франция уведоми за приемането на няколко правила за предлагане на пазара през разглеждания период с цел създаване на резервни запаси с дял от базовите вина, произвеждани в Champagne[35], Languedoc[36] (2020 г.) и Cognac[37] (2019 г.).

Член 167а от Регламента за ООП

Регламент (ЕС) 2020/2220[38] въведе в ООП член 167а, така че държавите членки производителки да могат да определят правила за предлагане на пазара, насочени към регулиране на предлагането с цел подобряване и стабилизиране на функционирането на общия пазар на маслиново масло. Държавите членки не са уведомили Комисията за решения, взети съгласно настоящия член.

[32] *Real Decreto 557/2020, de 9 de junio*.

[33] Максималните добиви на вина, защитени с наименование за произход или географско указание, са определени в техните продуктови спецификации.

[34] *Real Decreto 774/2014, de 12 de septiembre*

[35] *Arrêté du 18/10/2017*, *Arrêté du 03/10/18*, *Arrêté du 9/12/19*, *Arrêté du 13/03/20*

[36] *Arrêté du 11/02/20*

[37] *Arrêté du 25/11/2019*

[38] Регламент (ЕС) 2020/2220 на Европейския парламент и на Съвета от 23 декември 2020 г. за определяне на някои преходни разпоредби във връзка с подпомагането от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) през 2021 г. и 2022 г. и за изменение на регламенти (ЕС) № 1305/2013, (ЕС) № 1306/2013 и (ЕС) № 1307/2013 по отношение на ресурсите и на прилагането през 2021 г. и 2022 г. и Регламент (ЕС) № 1308/2013 по отношение на ресурсите и разпределението на това подпомагане за 2021 г. и 2022 г. (ОВ L 437, 28.12.2020 г., стр. 1).

3. Разследвания от страна на Комисията и националните органи за защита на конкуренцията (НОЗК) в селскостопанския сектор

В периода от юли 2017 г. до юли 2025 г. органите за защита на конкуренцията (ОЗК) в ЕС[39] са приключили около 110 разследвания в селскостопанския сектор, а 20 разследвания все още са в ход, или общо 130 разследвания. Най-голям брой разследвания са извършени от ОЗК в Гърция (27 случая), следвана от Комисията (12 случая) и Франция (12 случая), Дания (11 случая) и Австрия (10 случая).

3.1 Разследвани основни категории продукти/сектори

Разследванията на ОЗК обхващат широк спектър от селскостопански продукти, но най-често обект на разследване са били следните категории продукти: мляко и млечни продукти (25 %), плодове и зеленчуци (19 %), месо (13 %) и яйца (6 %). Редица разследвания са проведени и по отношение на категориите захар (5 %), зърнени култури (5 %) и семена (4 %).

3.2 Разследвани субекти

Разследваните от ОЗК субекти са производители[40] (36 %), сдружения на земеделски производители (14 %), търговци на едро (12 %), ОП (9 %), отделни земеделски производители (9 %), търговци на дребно (8 %) и различни други субекти, включително търговски сдружения, МБО и сдружения на износители (13 %).

Производителите най-често са били обект на разследвания. Например френският НОЗК разследва и издаде решение относно координацията между основните производители на храни както по отношение на цената, заплащана на пазара нагоре по веригата за закупуване на разфасовки от нетлъсто свинско месо без кост (предимно *jambon supérieur maigre* или JSM, използвани за топлинно обработена шунка) от кланиците, така и по отношение на продажната цена на пазара надолу по веригата за продажба на продукти от сурово/сухо и

[39] Понятието „органи за защита на конкуренцията“ обхваща както Комисията, така и НОЗК.

[40] За целите на настоящия доклад понятието „производители“ се отнася до субекти, които произвеждат храни чрез преработка на една или повече съставки (независимо дали тези съставки са селскостопански продукти или не). Това включва преработватели (т.е. субекти, преработващи един или повече селскостопански продукти в други продукти).

топлинно обработено студено месо (като например колбаси, сухи салами, розета, пастети, рийет, топлинно обработена шунка) на големи търговци на дребно под марка на дистрибутора или при оферти на ниски цени.

3.3 Земеделските стопани са най-честият източник на разследвания

ОЗК са започнали по-голямата част от разследванията по своя собствена инициатива (чрез процедури *по служебен път*), след като са узнали за потенциалните антиконкурентни практики чрез информация за пазара. Освен това те започнаха разследвания вследствие на жалби (от доставчици, конкуренти или клиенти).

Жалбоподателите бяха различни и по същество включваха: земеделски производители (24 %), производители (21 %), търговци на дребно (16 %), асоциации на земеделски производители (13 %), ОП (11 %), физически лица (11 %) и търговци на едро (4 %).

Данните показват, че земеделските производители, самостоятелно или в партньорство (ОП и АОП), са най-важният източник на жалби, представляващи около половината от жалбите, и в крайна сметка най-важният източник на антитръстови разследвания (включително пазарна информация, която те предоставят на ОЗК). Земеделските производители обаче понякога правят жалбите си публични в момента, когато ги подадат до ОЗК, и по този начин подкопават възможността на ОЗК да съберат доказателства за евентуални нарушения.

3.4 Резултати от разследванията

110-те антитръстови разследвания в селскостопанския сектор, приключени през въпросния период, са довели до следните три различни вида резултати.

а) Решения за нарушение с налагане на глоби (около една четвърт от приключените дела), т.е. ОЗК са изискали от субекта да прекрати нарушението и да плати имуществена санкция;

б) Решения за ангажименти (шест случая), т.е. ОЗК не са стигнали до заключение дали е налице нарушение и са приели решение, което прави ангажиментите, предложени от разследвания субект, правно обвързващи, като по този начин се премахват потенциалните опасения за конкуренцията.

в) Приключване без констатирано нарушение (приблизително половината от приключените случаи), т.е. приключване на производството от ОЗК по време

на предварителната фаза на разследването поради липса на доказателства. В някои случаи това може да се дължи и на факта, че биха били необходими непропорционални усилия, за да се изпълни изискваната тежест на доказване, или на необходимостта от определяне на приоритети.

Въпреки че по-голямата част от разследванията приключват без официално решение, те могат да бъдат важни по няколко начина. Първо, в някои разследвания се пояснява, че жалбите или опасенията във веригата за доставки на храни са неоснователни. Например след съобщения в пресата по време на критичния период на избухването на пандемията от COVID-19 гръцкият НОЗК разследва опасения, че антиконкурентните практики може да са довели до недостиг и/или увеличение на цените на някои селскостопански и хранителни продукти. НОЗК установи, че по време на пандемията от COVID-19 не е имало значително увеличение на средните цени на бялото мляко и гриса от твърда пшеница във веригите супермаркети. Опасенията може да са били изразени поради някои конкретни цени, които не са били представителни за състоянието в цялата национална ситуация.

В някои други случаи намесата на ОЗК е попречила на извършването на нарушение, какъвто е случаят с протекционистките споразумения, описани в раздел 3.5.5.

3.5.Видове разследвани и констатирани нарушения

Основните видове нарушения, установени от ОЗК, могат да бъдат класифицирани, както следва: хоризонтални споразумения (относно ограничения на цените и обема) (32 %), споразумения между продавач и купувач за определяне на препродажните цени на купувача[41] (16 %), споразумения за разпределяне на клиенти (13 %), тръжна манипулация (съгласуване от няколко продавачи на офертите им) (12 %), споразумения за разделяне на пазара (8 %), обмен на търговска информация с чувствителен характер (6 %), злоупотреби с господстващо положение, включващи стратегии за ограничаване на достъпа за конкуренти, като например нелоялно ценообразуване, отстъпки за изтласкване от пазара на конкуренти, прекомерни и нелоялни цени (6 %). В редица от тези случаи ОЗК са

[41] Практика, известна също като „поддържане на препродажни цени“.

установили, че са били налице няколко нарушения едновременно. В следващите параграфи са дадени примери за тези видове нарушения.

3.5.1 Споразумения за цени и/или количества

Споразуменията за цени са най-често срещаните. Съществуват споразумения за цени и количества между купувачи в ущърб на земеделските стопани. Например през юли 2019 г. испанският НОЗК наложи глоба на десет от най-големите испански и международни млекопреработвателни предприятия и асоциации, извършващи дейност в Испания, за картел за млякото, възникнал между 2000 г. и 2013 г.[42] Операторите обменяха информация относно изкупните цени на суровото краве мляко, изкупните обеми и излишъците от мляко. Подобно поведение е лишило млекопроизводителите от правото свободно да договарят цената на млякото си, което допълнително е отслабило преговорната им позиция на пазара. По подобен начин полският НОЗК е разследвал петима купувачи[43] на меки плодове (френско грозде, череши и сливи и др.), които са определили покупните цени на плодовете, които купуват от местни овощари[44].

Съществуват и споразумения за цени между производителите. Например от 2000 г. до 2013 г. Комисията наложи глоби за практиките за фиксиране на цените и разделяне на пазара между основни европейски производители на консервирани зеленчуци[45]. Консервираните зеленчуци включват фасул, зелен грах, смеси от грах и моркови и зеленчукова смес (с изключение на царевица и гъби), продавани в консерви или буркани предимно под частни марки на търговци на дребно и на сектора на ресторантьорството в цялото Европейско икономическо пространство. Производителите са били едно корпоративно дружество и две земеделски кооперации.

[42] За повече подробности вж. съобщението за печата *plantilla nota de prensa*.

[43] Damex, Kam-Pol, Fructis, Kalbrok и Silver-Trans.

[44] Полският НОЗК прие решението за налагане на глоба на тези купувачи на меки плодове през март 2026 г.; https://uokik.gov.pl/zmowa-przy-skupie-owocow-prezes-uokik-naklada-kary

[45] IP_19_5911_EN.pdf

Други случаи се отнасяха до определянето на ценови индекси. Например през 2018 г. френският НОЗК наложи глоба[46] в размер на 20 000 EUR на асоциацията на лозарите от региона Côtes du Rhône (*Syndicat général des vignerons réunis des Côtes du Rhône* — SGVRCR) за антиконкурентни практики при предлагането на пазара на наливни вина с КНП[47] Côtes du Rhône. Търговската асоциация, професионална организация, представляваща винарите, е участвала във фиксирането на цените, като е изготвяла и разпространявала инструкции за минимална цена и последващи препоръки относно цените до своите членове от 2010 г. до 2017 г., обхващащи различни категории вина по цвят и диапазон на качество. Тези действия, популяризирани чрез публикации, бюлетини и срещи, насърчиха уеднаквеното ценообразуване при преговорите за продажба, нарушавайки конкуренцията, без да се вземат предвид индивидуалните производствени разходи.

Накрая, през 2021 г. румънският НОЗК установи наличието на антиконкурентни хоризонтални споразумения между производители на яйца (петима производители и една асоциация на производители)[48], насочени към контролиране и/или ограничаване на снабдяването с яйца на румънския пазар, включително елементи, които биха направили националния пазар по-малко привлекателен за внос на яйца. Крайната цел на контрола и/или ограничаването на вътрешното снабдяване беше да се предотврати понижаване на цените на яйцата.

3.5.2 Споразумения за фиксиране на препродажни цени

Споразуменията за фиксиране на препродажни цени обикновено включват производител и един или повече търговци на дребно или на едро. Например през 2018 г. в сектора за производство и продажба на маргарин и масло гръцкият НОЗК наложи глоба на Minerva S.A., тъй като то е договорило с няколко свързани търговци на едро/дистрибутори цените, на които последните ще препродават продуктите на Minerva[49].

---

[46] Решение № 18-D-06 от 23 май 2018 г., издадено във винарския сектор.

[47] *Appellation d'Origine Contrôlée*

[48] Decizia-oua-site.pdf

[49] ioei_tm_i_i_o_i_i_i_.pdf

3.5.3 Разпределение на пазари

През 2023 г. нидерландският НОЗК установи, че четирима доставчици на сурови моркови са разпределили помежду си продажбите на промишлени клиенти (производители на консервирани и замразени храни) в Нидерландия, Белгия и Германия. Доставчиците също така са се споразумели помежду си за някои насрещни доставки и компенсации.

3.5.4 Тръжна манипулация

Тръжната манипулация обикновено включва координиране между няколко продавачи на офертите, които подават в рамките на тръжна процедура, организирана от купувач. Например в решение от 2022 г. хърватският НОЗК установи, че четирима търговци на едро са координирали офертите си, обхващащи 14 групи хранителни продукти, в рамките на търг, организиран от институция за социални грижи (*Dobri dom*), предоставяща услуги за приготовление на супи в Загреб. Чрез тази практика търговците на едро са определили спечелили оференти за различните обособени позиции в рамките на обществената поръчка, което в крайна сметка е довело до завишаване на цените на основните хранителни продукти за гражданите в затруднено икономическо положение[50]. Също така през 2018 г. гръцкият НОЗК установи, че една кооперация (Friesland Campina Hellas) и дружество (Mandrekas) са координирали своите оферти в търгове за обществени поръчки за млечни продукти, като са се въздържали от едновременно участие в публични търгове[51]. Шведският НОЗК установи координиране на офертите и за млечни продукти в случай, свързан с ARLA Foods AB[52] през 2020 г.

[50] CCA открива първия картел за тръжна манипулация в областта на обществените поръчки — AZTN. https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2022/06/UPI-034-0317-01021-.pdf.

[51] Δελτίο Τύπου - Διευθέτηση υπόθεσης

[52] Шведският орган за защита на конкуренцията предприема правни действия срещу Arla Foods за неправомерно сътрудничество |Шведска комисия по конкуренцията; Arla Foods не е освободено от налагане на глоби или намаляване на техния размер по дело за неправомерно сътрудничество |Шведска комисия по конкуренцията.

3.5.5 Споразумения за географско разпределение на пазара, протекционистки споразумения

Най-често срещаната форма на географско разпределение на пазара са т.нар. „протекционистки споразумения“. Тези споразумения са сключени само между търговци на дребно или между оператори на различни етапи от веригата на доставки, за да се даде предимство на продукти от техните собствени държави членки. Комисията, заедно с НОЗК, започна няколко разследвания на различни „харти“ и подобни инициативи за популяризиране в Белгия, България, Франция и Латвия. Тези инициативи бяха на много ранен етап и намесата на ОЗК доведе до тяхното изменение, за да се изключи дискриминацията срещу продукти от други държави членки, а оттам и разпокъсаността на вътрешния пазар.

Освен това имаше някои случаи на разпределяне на географски търговски площи: през 2023 г. по искане на австрийския НОЗК австрийският съд за защита на конкуренцията постанови решение, с което установи, че двама производители на захар, *Südzucker AG* и *Nordzucker AG*, са нарушили член 101 от ДФЕС чрез съгласувани практики на пазара на промишлена захар, по-специално чрез споразумение между тях за поддържане на отделни географски зони на продажба (съответно в Австрия и Германия), като по този начин са ограничили конкуренцията и са засегнали трансграничната търговия[53].

3.5.6 Злоупотреба с господстващо положение

Разследванията се отнасяха по-специално до отношенията между земеделските стопанства и кооперациите, както и до свободата на земеделските стопани да избират кооперацията, в която желаят да членуват. Например в резултат на разследване[54] на германския НОЗК през 2018 г. най-голямата млекопреработвателна кооперация в Германия — *Deutsche Milchkontor* (DMK), промени условията си на доставка и намали срока на предизвестие за прекратяване на доставката на мляко от 24 на 12 месеца, като по този начин предостави

[53] Съдът по спорове в областта на картелното право налага глоба в размер на 4,2 милиона евро на Südzucker AG по искане на AFCA;решението е окончателно: BWB Bundeswettbewerbsbehörde

[54] Bundeskartellamt — Начална страница — Прекратяване на производството срещу млекопреработвателната кооперация DMK

повече възможности на земеделските стопани да изберат своята кооперация и своите условия на доставка.

Други случаи на злоупотреба с господстващо положение се отнасят до налагането на прекомерно високи цени. През 2022 г. кипърският НОЗК установи, че Всеобщата организация на говедовъдите в Кипър е злоупотребила с господстващото си положение, като е наложила прекомерно високи цени на следващия етап от пазара (млекопреработвателната промишленост).

4. Консултации и дейности по наблюдение от страна на НОЗК в селскостопанския сектор

НОЗК също така предоставиха съвети относно прилагането на правилата за конкуренция по искане на операторите в селскостопанския сектор. През разглеждания период НОЗК са получили 53 такива искания, отнасящи се до селскостопанския сектор.

Значителна част от работата на НОЗК включва и дейности по мониторинг. През разглеждания период НОЗК са провели **22** секторни проучвания на прилагането на правилата за конкуренция в селскостопанския сектор. Такива дейности обикновено включват специфични за сектора разследвания, приемането на доклади и работа по застъпничество.

По-специално НОЗК проведоха няколко консултации относно споразуменията, свързани с устойчивостта. По-долу са посочени някои примери.

- Германският НОЗК отговори на седем искания за консултации относно споразуменията, свързани с устойчивостта, включително текуща консултация в сектора на месото чрез InitiativeTierwohl[55] (при която страните, поради опасения, изразени от германския НОЗК, решиха да премахнат от 2024 г. нататък задължителната премия, която купувачите на участващите земеделски стопани трябваше да плащат, известна също като допълнителна такса за хуманно отношение

[55] Инициативата Tierwohl е проект, основан на споразумение между секторите на селското стопанство, производството на месо и търговията на дребно с храни, който има за цел възнаграждаване на собствениците на животни за подобряването на условията, при които се отглеждат животните.

към животните), и четири приключени консултации относно секторите на какаото, растенията, бананите и млечните продукти.

- Френският НОЗК отговори на две искания за неофициални насоки: i) едно, отправено от две търговски асоциации (*Coopération Agricole Nutrition Animale* и *Syndicat National de l'Industrie de la Nutrition Animale*), относно проект на методическо ръководство, насочено към изчисляване на отпечатъка върху околната среда на многокомпонентните храни, и по-специално техния отпечатък от парникови газове[56]; и ii) друго, отправено от асоциацията *Pour une Agriculture du Vivant*, относно проект, чиято цел е да се помогне на земеделските стопани на френска територия чрез финансиране и гарантиране на прехода им към по-благоприятни за околната среда практики[57] (което би довело до прилагането на член 210a от Регламента за ООП).

- Нидерландският НОЗК отговори на две консултации: i) едно по искане на *Stitchting Milieukeur* — организацията, която разработва и управлява критерии за нидерландски маркировки за качество за полски култури, плодове и зеленчуци, мляко, яйца, декоративни растения (цветя, растения, дървета, цветни луковици и др.) и приготвени и преработени хранителни продукти, а именно за споразумение относно непреработени картофи, зеленчуци и плодове; и ii) друго, отправено от *Tuinbranche Nederland* — асоциация на предприятия, извършваща дейност в сектора на цветята.

5. Заключителни бележки

Стабилната конкуренция в селскостопанския сектор е от решаващо значение, за да се гарантира постигането на целите на ОСП, заложени в Договора. Бяха приети редица изключения от правилата за конкуренция в селскостопанския сектор, насочени предимно към укрепване и възстановяване на баланса на позицията на земеделските стопани във

[56] Неофициални насоки 25-DD-01 от 29 януари 2025 г. относно създаването на система за колективно финансиране на допълнителните разходи и рискове, свързани с агроекологичния преход.

[57] Неофициални насоки 25-DD-01 от 29 януари 2025 г. относно създаването на система за колективно финансиране на допълнителните разходи и рискове, свързани с агроекологичния преход.

веригата за доставки на селскостопански хранителни продукти. От съществено значение е земеделските стопани проактивно да използват наличните механизми и да се възползват от ползите, които носят. В тези рамки все още има значителен неизползван потенциал, който изисква по-голямо внимание. По-специално изключенията в областта на конкуренцията предлагат рамка за организирането на производството и доставката на продукти от земеделските стопанства чрез ОП и АОП. Тези организации не само се ползват от необходимото изключване от правилата за конкуренция, но и получават финансова подкрепа по линия на ОСП. Освен това те предлагат структурни инструменти, които дават възможност на земеделските стопани да участват при по-равнопоставени условия в търговските отношения със своите доставчици и купувачи, както и да управляват рисковете, инвестициите и да отговарят на предизвикателства. В същото време правоприлагането от страна на ОЗК даде възможност за спиране и предотвратяване на практики, които са в ущърб на земеделските стопани по отношение на продажбата или покупката. Изключенията от правилата за конкуренция продължават да се развиват, като същевременно се запазва пазарната ориентация на ОСП. В предложението на Комисията от 2024 г.[58] бяха набелязани допълнителни възможности за укрепване на позицията на земеделските стопани във веригата. Във време на непрекъсната концентрация както нагоре (необходими ресурси), така и надолу (хранително-вкусовия сектор) по веригата на доставки, наличието на справедлива и ефективно прилагана рамка в областта на конкуренцията продължава да бъде от съществено значение, за да могат земеделските стопани да получават точното възнаграждение за своята работа, като същевременно се гарантират доставки на разумни цени за потребителите в съответствие с целите на ОСП съгласно ДФЕС.

[58] Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013, (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 по отношение на укрепването на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни, 2024/0319 (COD).